

VĚTRNÍK

Vydává MěstNV ve Vysokém n. Jizerou s aktivem KP

Větrník - ročník VIII - č. 11

Vysoké nad Jizerou 26. listopadu 1975

Překrásná, přebohatá
je velká ruská země,
jak o ní čítám,
vidím ji ve filmu;
nad zemí plane
jasné, teplé slunce
a celička je celá bez stínu.

Miluji tuto zemi
tak jako svoji
drahou, rodnou zem
a vidět Kreml, Moskvu stovčatou,
to je můj dávný tajný sen.

Učím se rusky,
té řeči měkké, sladké,
jež jako hudba libě zní;
tou řeči mluvil Lenin,
ta východem mě dalším provází.

7. listopadu oslavili sovětský lid a celé pokrokové lidstvo největší svátek v dějinách národů - 58. výročí VŘSR. Pro nás jsou oslavy již tradičně spojeny se zahájením Měsíce přátelství.

7. listopad 1917 oznámil vítězství z Aurory ruskému proletariátu a spolu s ním i celému světu nástup nové epochy lidstva. Říjnová revoluce zrodila a rozvinula nový typ demokracie. Poprvé v historii vznikl stát, v němž vzájemné vztahy národů a národností vyvěrají z proletářského internacionalismu. Revoluce dala mocný podnět dělnickému hnutí ve všech zemích. Na příkladu sovětského Ruska viděly pracující masy, že jsou schopny vybudovat a řídit novou společnost. Vítězství VŘSR a další úspěšné budování socialistické společnosti v SSSR i v dalších socialistických zemích, jsou nezvratným důkazem toho, že je to právě pracující lid, v čele s dělnickou třídou, pod vedením revoluční marxisticko-leninské strany, vyzbrojené vědeckým učením M-L, který je schopen splnit dávné tužby pokrokového lidstva.

V roce 1917 zahájilo pod vedením bolševiků revoluci jen několik tisíc dělníků, vojáků a rolníků. Odstranily cara, porazili feudály a buržoasii, porazili vnitřní

kontrarevoluci, odrazili 14 imperialistických zemí. Za pouhých 20 let přeměnili zaostalou agrární a nigramotnou zemi v průmyslově vyspělou socialistickou velmoc, která vedle moderního průmyslu vybudovala socialistickou zemi, která dokázala i v nejtěžších letech pro SSSR, v letech velké vlastenecké války vybudovat nejlepší armádu, která byla schopna rozdrtit v té době nejmodernější vyzbrojenou fašistickou armádu hitlerovců a jejich spojenců i přesto, že pro ně pracoval celý zbrojní průmysl a ekonomický potenciál celé Evropy.

Československý lid vzdal u příležitosti 58. výročí VŘSR hold všemu sovětskému lidu, který každodenní obětavou prací naplňuje nesmrtelný odkaz V.I.Lenina. Jsme hrdí, že i my spolu s bratrskými zeměmi socialistického společenství můžeme po boku Sov. svazu budovat a zvelebovat naši krásnou socialistickou zemi.

Místní oslavy:

58. výročí VŘSR bylo vzpomenu na MŠ, ZDŠ a ŽOU. 13. listopadu byl uspořádán v rámci oslav koncert PSKU v Krakonoši - odpoledne pro žáky ZDŠ a večer pro veřejnost. Koncertu předcházela kulturní vložka: žáků LŠU při ZDŠ za vedení s.uč. L.Hnykové, proslov s.uč. Josefa Knoha. Koncert řídil sbormistr s. Josef Zelinka, klavírní doprovod s. Zdeněk Višňák a sóla zpívali ss. Jiřina Zelinková a Stanislav Prokop. Čtyřicetičlenný sbor PSKU zazpíval velmi krásně následující písně.

Anat. Novikov:	Píseň o vlasti
Jurij Miljutin:	Leninské hory
Rad. Drejsl:	Rozkvetlý den
Jan Schneeweis:	Už nikdy válka
Jan Křička:	Rok za rokem
Luďv. Poděšť:	Zavátý chodníček
Zbyněk Mrkos:	Bajkal
Jan Seidel:	Píseň o straně
Václav Dobíáš:	Příchod Rudé armády

V druhé části programu zazpívali ještě 11 lidových písní v úpravě pro sbor.

Marie Ďoubalíková

Závěr Národní přehlídky vesnických a zemědělských divadelních amat. souborů.

Na závěr přehlídky udělili vyhlašovatelé a pořadatelé na návrh poroty tyto ceny:

Cenu ÚV SDR ČSR divadelnímu souboru SZK Žimrovice za umělecky podnětné jevištní ztvárnění novely J. Otčenáška Romeo, Julie a tma.

Cenu ministerstva kultury ČSR DS TJ Sokol Bystré u Poličky za tvůrčí přístup k inscenaci veselohry sovětských autorů Braginského-Rjazanova Příbuzní.

Cenu ČUV SSM div. soub. V.K. Klicpory OB Radonice za osobité ztvárnění satirické komedie sovětských autorů Arkanova-Gorina Svatba pro 800 milionů.

Dále udělují tyto individuální ceny:

Cenu rady VěKNV Ludmily Dvořákové za postavu matky ve stejnojmenné hře Karla Čapka

Cenu OKS v Semilech Anně Štenclové za postavu Ester v dramatisaci Romeo, Julie a tma.

Cenu KKS v Hradci Králové Růžně Fricové za postavu babičky ve hře Příbuzní od Braginského-Rjazanova.

Cenu Zemědělských novin L. Němcovi za postavu ve Figueiredově hře Liška a hrozny.

Cenu ÚV ČSDO Drahomíru Orbanovi za postavu Tonyho v Čapkově Matce.

Cenu MěstNV ve Vysokém nad Jizerou ing. Vladimíra Palivcevi za postavu dědečka ve hře Arkanova-Gorina Svatba pro 800 milionů.

Cenu rady ONV v Semilech Jiřímu Kopalovi za postavu hejtmana v Gogolově hře Revizor.

Cenu OV SČDO J. Sprongerovi za postavu Ďádi ve hře O. Zahradníka Překroč svůj stín.

Cenu OOR v Semilech Jiřímu Istelovi za výpravu scénické adaptace Otčenáškovy novely Romeo, Julie a tma.

Divadlu Mladých z Vysoké Libně, které uvedlo jako host hru Jana Jílka Vše, byl udělen dar pořadatelů, věnovaný ČUV SSM.

Slavnostní ukončení přehlídky potetili svou návštěvou

Dr. Josef Švagera, náměstek ministerstva kultury ČSR,

s. Šulc, ved. zem. odd. ČUV SSM,

s. Jan Lemberk, ved. odboru kultury VěKNV,

s. F. Ryčtera, inspektor kultury VěKNV,

s. Rudolf Kameník, předseda KVOS pracovníků kultury, umění a spol. org.,

s. Václav Vavroušek, ředitel KKS Hradec Králové,

delegace ONV, vedená členem POV KSČ a předsedou ONV v Semilech s. J. Marešem.

Z projevu náměstka ministerstva kultury ČSR Dr. Josefa Švagery uvádíme:

Jsem zde poprvé, ale vše, co jsem slyšel svědčí o velkém kulturním citu a divadelním zaujetí. Divadlo žije lidmi, co je mají rádi. Potřebuje herce i publikum, nadšence i zastávce; to vše je u nás v míře svrchované.

Ochotníci se k vám rádi vrací. Je to nejlepší vizitka pro organizátory. Chtěl bych proto poděkovat všem, co tuto neopakovatelnou atmosféru vytvářejí, těm, kteří svůj čas věnují tak ušlechtilé činnosti. Děkuji všem nejen za sebe, ale za všechny pracovníky naší kultury, protože její tvář je spoluvytvářena právě těmi tisíci, které musí být přítom, neboť divadlo je jejich láska a také jistota.

Taková kultura nikdy neosíř, má dobré kořeny. Ještě jednou všelé díky.

Po vyhlášení cen konal se obvyklý a populární **vysocký sejkorák**.

Nashledanou na příští VII. Národní přehlídce u nás ve Vysokém!

Redakce.

Zpráva ze statku - podzim.

Letošní suchý a teplý konec léta a podobný začátek podzimu nám dovolil dobrou přípravu pro osev ozimů a zasetí větší plochy nežli je tradiční plán. Žitem jsme zaseti téměř celou osadu Vojtěšice a oratelné plochy Bratrouchova. Je to nezvyk v horách, kde dříve byla mozaika drobných políček s různou kulturou plodin. K této blokaci ploch nás vede sklizeň s minimálním přejíždáním velkých sklízňových strojů. Aby letos vůbec mohlo být použito obilních kombajnů v Bratrouchově, museli jsme rozšířit cestu od bývalé sokolovny k požární zbrojnici. Letos poprvé jsme ve větší míře sklízeli i druhé otavy jetelů a luk a krávy se mohly pást do 20. října, což jiná léta se s bídou provádělo do konce září.

Brambory, které jsou sázeny jenom na hospodářství Vysoké (oblast bez rakoviny), jsme začali sklízet 15. září. Problémy byly letos jako jiná léta s tříděním. Teplé léto dovolilo bramborům, že uzrály a neloupily se. Plánovaný výnos 250 q z ha byl o 5 q překročen. Bramborům chyběly vydatnější srpnové deště a výnos byl ještě větší.

U nás na statku jsme brambory specializovali jen na hospodářství Vysoké, kde brambory - ať je sucho či mokro - dávají stabilní dobré výnosy a i chuťově jsou velmi dobré. Náš záměr, aby společnost dostala kvalitní brambory, se nám daří i proto, že velmi rozumně a rovnoměrně doplňujeme chlévskou mrvu umělými hnojivy. Co do chuti jsou naše brambory lepší nežli brambory pěstované jenom na chlévské mrvě u kteréhokoliv zahrádkáře nebo záhumenkáře. Navíc jsou u nás na statku brambory stříkány proti plísni bramborové, která snižuje výnosy brambor a nestříkané natě přenáší chorobu i do hlíz, které hnilí, dále se pak špatně skladují. Proto bylo letos hodně zkažených brambor u malopěstovatelů. Se sklizní brambor máme každoročně mnoho práce a při sběru nám pomáhá mnoho žáků základních i učňovských škol. Naším cílem bude do budoucna snížit potřebu školních dětí a přejít na kombajnovou sklizeň. K takové sklizni je však potřeba rovnějších ploch, které se v horách těžko hledají a jedno hospodářství to nemůže při střídání plodin zajistit. Dojde-li v rámci statku ke zvýšení loch brambor, musíme část plochy převést do Roudnice, Křižlic nebo Vojtěšic s tím, že sázení, kultivaci a ochranu proti plevelům, mandelince a plísni by zajišťovalo hospodářství Vysoké, sklizeň potom hospodářství Křižlice a Rokytnice, případně i STS. Jmenované obce jsou také mimo rakovinnou oblast.

Loni měl statek 55 ha brambor, letos 60 ha a pro příští rok je plán 65 ha s tím, že do roku 1980 budeme pěstovat 80 ha brambor. Další JZD, jako Poniklá, Vichová, by brambory nepěstovala a zaněřila by se na len.

Soustředěné plochy jak brambor, tak i lnu zlevňují jejich výrobu, a tak v nákladu na nákup strojů a náhradních dílů. Čím více menších pěstovatelů, tím vyšší nákup strojů s jejich nižším využitím. Ještě velmi mnoho vody uteče, aby kopání a třídění brambor bylo tak zajištěno strojově jako pěstování obilí nebo sklizeň písnin. Obojí pěstování - jak brambor, tak lnu - se těžko kloubí, protože obojí potřebuje mnoho ruční práce a sklízí se ve stejné době. Se lnem však není talik dřiny.

J. Soukup

Sluníčko.

Možná že jste potkávali u nás houf capartů obojího pohlaví cupitajících se svými učitelkami po Vysokém i jeho nejbližším okolí. Byly to děti z 6. mateřské školy v Kadani, které od 4. do 17. října u nás rekreačně trávil školu v přírodě. Ve vkusně upraveném Sluníčku, mimořádném vydání zpravodaje této školy, jehož výtisk zaslala ředitelka školy s. Šubrtová našemu Vlastivědnému muzeu jako dík za ochotné přijetí a zasvěcený výklad, vzpomínají jak děti, tak i kolektiv učitelek na naše Vysoké, v němž, jak píší,

prožily nezapomenutelné chvíle, at už to bylo ve Vlastivědném muzeu, na dvou filmových představeních v kinu, zvláště pro ně sehraňém loutkovém divadle v "Kraťasoch", či chodícím betlému p. Slavíka ve Staré Vsi. Z delších vycházek je nadchly Bozkovské jeskyně a návštěva Pasek nad Jizerou - Raisova Pozdětina ze Západyých vlastenců. Na závěr čteme v Sluníčku: Den odjezdu se přiblížil. Po snídani se jdeme rozloučit s tímto městečkem, které v dětech i učitelkách zanechalo hluboké vzpomínky. Počasí nám nīce nepřálo, ale přáli nám lidé, kteří zde žijí.

P.H.

Vo strejcoj Florijánoj.

Jak hlídat zeli.

Něhdy se stávalo, dyž bylo zeli sázený u cesty nebo selnice, že než ho hospodář začal uklízet měl už půl brázdy nebo kor celou vod nenechavejch lidí spucovanou. Muselo se teda hlídat.

Polle Krupičky bylo nejlepši lehnout do brázdy a čkát. Taky to tak jennou uděl a Florijánou pak vypravoval jak dopad. "Tak sem si, dyž se už kale smerklo, leh do brázdy a čkal co bude, neboť lidi sou různě. No, nebylo nic. Až tu za nákou chvíli cejtím, že něhdo šame po poli a co čert nechtěl, zrouna v mý brázdě. No, to se poďvejme," poudám si a nebylo nic. Chlap, hdo to byl sem nevěděl, rounou ke mně a pár kroku předo mnou hodil na zem pytel a začal uřezávat hlavičku za hlavičkou a šup s nima do pytle. "No, toť se poďvejme," poudám si zas, "to sem zajímavěj co chlap zamejšliš;" a nebylo nic. "Dyž měl pytel pelnej, zavázal ho a hodil si ho přes ramena." Tak ty tak, "poudám si, "Tys mně přišel na zeli, halamo jeden." A eště víc sem se přitisk do brázdy, aby mě trřa nezahlíd a nevyplašil se. Byl sem vopraudu zjedavej co bude dělat. Jen si to pomyslím, chlap s pytlem na rameni se hnul, a přectau si, Florijáne, nořád jeden byl by na mě málem šláp. Ani sem nepink a nechal sem ho vodejít. Počital sem, že eště jennou přide, dyž nebyl vyplašenej, a že ho pak zrychtuju ani muž-li bojť. Ale nepřišel, a tak sem šel domu.

Floriján se serdečně zachechtal a poudá: "No, tolle se ti povello." Já hlídal taky, ale šel sem na to docela vopáčně. Navlík sem na sebe rozterhaný kabatiště a na hlavu vzal starou hučku a šikouně sem se postavil s roztaženejma rukama. Jako strašák. Po tmě se to nepozná. Ke mně přišli ale chlapi dvě. Jeden poudá: "Bacha, támle stojí něhdo v brázdě." "I di, ty. To je strašák. Copak nevidíš tý roztážený ruce," poudá druhej. Mluvili potichu, jako dyž se de krást, a tak mně tý hlasy nebyly povědomý. A zrouna taky chlapi šámali brázdou rounou ke mně. "Vypoklízíme to kolem toho hastroše," poudá ten perni. "Ať maj radost jak kale hlídal," Druhej se jen zachechtal. A dyž byli chlapi tak na půldruhýho kroku vode mě, jak sem měl ty rozprážený ruce, dal sem vobom s každý strany dvě extrouni facky až mě ruce zaběrnaly a s chlapama šmejklo. Toceví, že se každej den hned tak nekoupí. Chlapi hrůzou zaječeli a hnali se trapem dousi. Strachem pelný kalhoty. Pytle na zeli zustaly na poli. Mám v nich voves na kermení. Byl sem zjedavej co to bylo za kuliferdy a všiukey nenechavý a poudám si, šak počkej, možná že už zejtra to zviš. A taky jo. K polennimu se přitarabil Holíčka s podejitou hubou a prej: "Šli sme večír s Michálkem z Vysokýho a hdesi se uterhlo potvora psiště a rounou na nás až s námi sáplu jak sme se lekli. Zle do nás rafalo až sme se nák zachomerstali a šklkli sebou na hubu. Michálkoj je z toho leknuti eště tejd daremně a tak du k tobě esli na takovej pád něco nemáš." Poudám mu: "Na leknuti žánny koření neni. Ale vod táty sem sílejchal, že na to je dobrý červený zeli. Pokrouhat na dromno hlavičku a dávat si to na hlavu. Esli nemáš, přid si, mám pár brazd pod verchama. Na tu podejitou hubu ti dám lněný semínko. Uvař ho, rozmačkej a dávej horký na hubu. To samý ať dělá Michálek, že ho pozdravuju. Vodešel splášeněj jako zmoklá slepice.

Tak takle se, Krupičko, chodí hlídat zeli, a né lehnout si do brázdy a ternout strachy jesli ne tč chlap šlápne nebo né.

Prokop Hásek

Počasí ve Vysokém nad Jizerou v letošním říjnu.

Nejvyšší teplota / maximum/ 18,4 C dne 2.10. Nejnižší teplota / minimum/ minus 2,0 C dne 12.10. Průměrná denní teplota v říjnu 6,5 C, v loni 2,5 C. Celkové množství srážek v říjnu 63,2 mm, v loni 199,4 mm. Počet dní se srážkami 18, z toho jeden den se sněžením. Nejvíce napršelo dne 12.10! 10,4 mm. Počet dní s výskytem mlhy 9. Z slunečního svitu / kdy se slunce vůbec neukázalo / 10 dnů. Počet dní se silným větrem 1, 11 metrů za vteřinu. Počet dní s bouřkami 0, v jednom dni blýskavice. Nejnižší relativní vlhkost vzduchu 35%. Denní průměrná relativní vlhkost nad 95% v šesti dnech.

Celkově byl letošní říjen velmi teplý a suchý, většinou vál slabý vítr a bezvětří. Poslední dekáda byla zvláště abnormálně teplá a slunečná / inverze/.

K.P.

S P O R T

Během letních měsíců pokračovala úprava lyžařských můstků v Šachtách. Byly provedeny zemní úpravy na dojezdu obou můstků, nátěry ocelové konstrukce, položení kabelu pro přívod elektrického proudu k oběma můstkům. Na tribunách pro rozhodčí se nyní dokončují truhlářské práce. Obě tribuny mají rovněž ocelové konstrukce.

Oba můstky, jak žákovský K 25 m, tak dorostenecký K 54 m jsou velmi pěkné, odpovídají požadovaným parametrům a těšíme se, bude-li příznivá zima, že budeme svědky pěkných závodů a že nám pomohou vychovat úspěšné závodníky.

Malý lyžařský vlek / 250 m/ byl opatřen novým lanem, je schopen provozu a tak lyžařské středisko v Šachtách je připraveno na zimu. Celkem bylo zde odpracováno 2.400 hodin. Podaří-li se uskutečnit výstavbu velkého lyžařského můstku s možností docílit skoků kolem 100 m a vybudování velkého lyžařského vleku - 1000 m, na kterém se provádějí přípravné práce / proměření terénu, přívod vody, úprava parkoviště a další/ získá naše město krásný lyžařský areál, který bude odpovídat jeho slavné lyžařské tradici.

J.L.

O z n á m e n í

Knížka Jana Buchara: "Co se kdy u nás šustilo", kterou vydalo krajské nakladatelství Kruh v Hradci Králové, byla v okrese Semily přednostně prodávána v době konání divadelní přehlídky ve Vysokém.

Na knižním trhu jako novinka se tento titul objeví oficiálně až v lednu 1976.

Upozorňujeme čtenáře, pokud budou mít o knížku zájem, aby se přihlásili ve Vlastivědném muzeu ve Vysokém nad Jizerou. Poštou z technických důvodů se nebude kniha zasílat.

Jiřina Ďoubalíková, literární důvěrník n.p. Kniha

U P O Z O R N Ě N Í !!!

Připojené složenký použijte / pokud nemáte zapláceno/ pouze na úhradu Větrníku ročníku 1975!

Redakce

N a r o z e n í n y .

- 2. listopadu oslavil Ing. Arch. Antonín Vodseďálek 70 let,
- 6. listopadu oslavila pí Marie Šírová, roz. Brumlichová 80 let,
- 10. listopadu oslavila pí Emma Kučerová, roz. Ďoubalíková 70 let,
- 11. listopadu oslavil p. Karel Nesvadba 75 let,
- 20. listopadu oslavila pí Marie Chlumová 80 let.

Přejem hodně zdraví !

Odešel první fotograf Krkonoš.

Dne 31. října t.r. jsme se rozloučili v semilském krematoriu s populárním jabloneckým občanem Rudolfem Slavíkem, býv. knihařem a knihkupcem, zemřelým ve věku 88 let. Rudolf Slavík bude trvale zapsán ve vděčné paměti široké veřejnosti jako průkopník a první vydavatel českých pohlednic našich Krkonoš a u svých jabloneckých spoluobčanů jako agilní činovník Sokola a horlivý účastník všeho společenského dění.

Čest jeho památce !

P.H.

Zemřela herečka.

Paní Anežka Ďoubalíková, nezapomenutelná Klásková z Jiráskovy Lucerny a nejstarší ochotnická herečka nejstaršího ochotnického divadla v naší vlasti zemřela dne 14. listopadu t.r. v pozeňnaném věku 93 let. Zesnulá byla po celé desítky let platnou posilkou vysockého ochotnického divadla od jejího dívčího věku na sklonku minulého století. Z počt, kterých se jí za života dostalo, sluší jmenovati čestné členství "Krkonoše" s věnováním příslušného diplomu v r. 1948, udělení stříbrného odznaku ÚMDOČ v roce 1936 a udělení Tylova zlatého odznaku při oslavách 180. výročí založení divadla v r. 1966. Jako poutavá vypravěčka uplatnila se i v rozhlasu a televizi. Zachováme jí vděčnou paměť.

Red.

Hudební soubor Osvětové besedy ve Vysokém nad Jizerou dovoluje si Vás pozvati na svůj "jubilejní koncert" na oslavu svého 80.letého trvání, který pořádá v neděli dne 30. listopadu 1975 ve 14.00 hodin odpoledne v Krakonoši ve Vysokém nad Jizerou.

Účinkuje 24 členný dechový orchestr.

Zpívá Slávka Hubačíková a Jára Vodseďálek.

Vstup volný.

S R D E Č N Ě Z V E Osvětová beseda ve Vysokém nad Jizerou.

P o z v á n í p r o d ů c h o d c e .

Městský národní výbor, komise zdravotní a sociální při MěNV, SPOZ, MO ČSŽ a MO ČSČK ve Vysokém nad Jizerou pořádají
v sobotu 6. prosince 1975 ve 14.00 hodin ve velkém sále Krakonoše pro naše
důchodce

" P Ř E D V Á N O Č N Í B E S E D U "

s následujícím programem:

- 1) Vystoupení žáku MŠ - za vedení s. učitele MŠ
- 2) Vystoupení žáků LŠU při ZDŠ - za vedení s. Hnykové
- 3) Divadelní soubor OB Krakonoš - Jak žili naši otcové.
- 4) V přestávce bude hrát malý hudební soubor OB Vysoké nad Jiz. za řízení M. Vodseďálka.

Srdečně zvou pořadatelé.

Ú m r t í .

17. října zemřel v Praze p. Josef Hásek, rodák ze Tříče ve věku 75 let,
20. října zemřela pí Kateřina Hájková ze Sklenářic ve věku 77 let,
27. října zemřel p. Rudolf Slavík z Jablonce nad Jiz. ve věku 88 let,
2. listopadu zemřela pí Marie Fídrová, roz. Tarantová ve věku 87 let,
2. listopadu zemřela pí Marie Patočková, roz. Zmrzlá ze Sklenářic ve věku 80 let,
14. listopadu zemřela pí Anežka Ďoubalíková, roz. Štěpánková z Vysokého nad Jiz. ve věku 93 let.

Čest jejich památce !

Redakci zaslané použité i nepoužité rukopisy nejsou-li vyžádány zpět, ukládají se do archivu zpravodaje. Celoroční předplatné poštou 25 Kčs. Odpovědná redaktorka Marie Ďoubalíková, ilustrace O. Vodseďálek. Větrník vychází jednou měsíčně. Řídí redakční rada. Příspěvky zasílejte nejpozději do 10. každého měsíce do Vlastivědného muzea. Cena Kčs 1,-.